Lietas Nr. C33298315
Lietas arhīva Nr. C-2983-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2015.gada 6.jūlijā

Rīgas rajona tiesa
tiesnese I.Gaile,
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 8.maijā prasītāja /pers. A/ cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu pušu nepilngadīgās meitas /pers. C/, dzimušas /datums/, uzturam 90 euro mēnesī.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2013.gadā piedzima meita /vārds/, kurai ir tēva uzvārds. Uzreiz pēc bērna piedzimšanās puses izšķīrās un to tā brīža atbildētājs uzturlīdzekļus bērna uzturam nemaksā. Savukārt prasītājai ir jāprasa nauda no atbildētāja, lai nopirktu bērnam visu nepieciešamo.

Pamatojoties uz Civillikuma 177.pantu un 179.pantu, lūdz tiesu, piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, uzturēšanai 90 euro mēnesī.

Atbildētājs paskaidrojumus nav sniedzis.

2015.gada 12.maijā atbildētājam nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa.

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa nosaka, ka tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Savukārt Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otrā daļa nosaka, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Atbildētājam paziņojums nosūtīts uz deklarēto dzīves vietu, līdz ar to atzīstams, ka par tiesvedības procesu atbildētājam ir paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56. un 56.^{1}pantā noteiktajam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, līdz ar to 2015.gada 18.jūnijā pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā 2015.gada 7.jūlijā. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma pilnībā.

Ar prasības pieteikumam pievienoto dzimšanas apliecības kopiju apstiprinās, ka /pers. C/, dzimušas /datums/, vecāki ir /pers. B/ un /pers. A/ (lietas 9.lapa).

Prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturam 90 *euro* mēnesī.

Civillikuma 178.pants noteikts – ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo. Lietā nav strīda par to, ka bērna aprūpi un uzraudzību īsteno māte – prasītāja lietā.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns varēs pats sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu nebeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No minētām tiesību normām izriet, ka vecākiem ir pienākums sniegt uztura līdzekļus saviem bērniem. Līdz ar to tiesai ir pamats piedzīt uzturlīdzekļus no bērna tēva, ja viņš tos nesniedz labprātīgi vai sniedz nepietiekamā apmērā. Lai novērtētu, cik lieli uzturlīdzekļi ir piedzenami, tiesai ir jāizvērtē abu pušu mantiskais stāvoklis un spējas, kā arī bērna uzturēšanai nepieciešamo līdzekļu apmērs.

Par atbildētāja mantas stāvokli lietā ir noskaidrots sekojošais.

No lietas materiāliem pievienotās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2015.gada 25.maija izziņas Nr.15/1178632 izriet, ka atbildētājs laika periodā no 2014.gada maija līdz 2015.gada janvārim guvis ienākumus 2010,64 *euro* apmērā, kas vidēji mēnesī ir 201,06 *euro* (lietas 20.lapa). Atbildētājam kopš /datums/ir darba tiesiskās attiecības ar /Nosaukums/

No Valsts ieņēmuma dienesta 2015.gada 21.maija izziņas Nr.8.71.1/92816 redzams, ka atbildētājs guvis ienākumus no 2014.gada 1.maija līdz 2014.gada 14.novembrim 1660,44 *euro*. Kā arī neviens darba devējs nav sniedzis ziņas par atbildētājam nodarbinātību un gūtajiem ienākumiem periodā no 2014.gada 15.novembra līdz 2015.gada 12.maijam. Kā arī VID rīcībā nav informācijas par gūtajiem ienākumiem kopš 2015.gada 13.maija (lietas 25.lapa).

Saskaņā ar tiesai pieejamo Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas informāciju atbildētāja īpašumā nav nekustamo īpašumu. Saskaņā ar tiesai pieejamo Ceļu satiksmes drošības direkcijas informāciju atbildētāja īpašumā nav transportlīdzekļu.

Bērna uzturēšana gulstas uz abiem vecākiem, tātad arī prasītājai samērā ar savu mantas stāvokli ir jāpiedalās bērna uzturēšanā.

No lietas materiāliem pievienotās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2015.gada 25.maija izziņas Nr.15/1178623 izriet, ka prasītājas ienākumi laika periodā no 2014.gada maija līdz 2015.gada martam ir 750,91 *euro* apmērā, kas vidēji mēnesī ir 62,58 *euro* (lietas 22.lapa).

No Valsts ieņēmumu dienesta 2015.gada 21.maija izziņas Nr.8.71.1/92816 redzams, ka prasītāja ir guvusi ienākumus no: izmaksātajiem procentiem 2014.gada 31.oktobrī 0,01 *euro*; VSAA izmaksātajiem pabalstiem un atlīdzībām, periodā no 2014.gada 1.janvāra līdz 2014.gada

31.decembrim – 2490,99 *euro*. Kā arī prasītājai no 2015.gada 18.marta ir reģistrēta saimnieciskā darbība, bet VID rīcībā nav informācijas par prasītājas gūtajiem ienākumiem no saimnieciskās darbības 2015.gadā (lietas 24.lapa).

Saskaņā ar tiesai pieejamo Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas informāciju prasītājas īpašumā nav nekustamo īpašumu. Saskaņā ar tiesai pieejamo Ceļu satiksmes drošības direkcijas informāciju prasītājas īpašumā ir reģistrēta 2003.gada izlaiduma automašīna /TL marka/.

Nosakot uzturnaudas apmēru, tiesa ņem vērā Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmo daļu, kurā noteikts, ka tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras, kā arī šā likuma 10.panta pirmo daļu, kurā noteikts, ka bērnam ir tiesības uz tādiem apstākļiem, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Ņemot vērā noskaidroto pušu materiālo stāvokli tiesa atzīst, ka prasītājas mantiskais stāvoklis ir nedaudz labāks nekā atbildētāja. Tomēr tiesa atzīst, ka prasītājas norādītais uzturlīdzekļu apmērs ir norādīts atbilstoši Civillikuma 179.panta piektajā daļā noteiktajam minimālajam uzturlīdzekļu apmēram, kas ir jāmaksā vecākiem neatkarīgi no viņu spējām un mantiskā stāvokļa.

Civillikuma 179.panta piektajā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumos Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteikts, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2015.gada 1.janvāra ir 360 *euro*.

Ievērojot teikto, tiesa atzīst, ka neatkarīgi no atbildētāja mantas stāvokļa, atbildētājam ir pienākums sniegt uzturlīdzekļus nepilngadīgās meitas uzturam 96 *euro* apmērā mēnesī sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas, bet ne mazāk kā valstī noteiktos minimālos uzturlīdzekļus.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmajā daļā noteikts, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts paredz, ka prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvojami no tiesas izdevumu samaksas. Līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva 172,80 *euro* (96x12=1152x15%=172,80) apmērā.

Lietas izskatīšanas laikā ir radušies un nav apmaksāti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,56 *euro* apmērā, kas piedzenami no atbildētāja.

Civilprocesa likuma 204.[1] pantā noteikts, ka, taisot spriedumu par naudas summu un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42.panta pirmo daļu., 96., 97., 193., 204.[1], 250.[25] un 250.[27]pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgas meitas /pers. C/, dzimušas /datums/, personas kods /personas kods/, uzturam 96 *euro* apmērā mēnesī, sākot no 2015.gada 8.maija, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 172,80 *euro*, samaksu veicot sekojošā kontā:

Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas nr. 90000050138, konta Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: šeit ierakstāmi dati lietas identificēšanai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,56 *euro*, samaksu veicot sekojošā kontā:

Saņēmējs: Tiesu administrācija, konts LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja vārds un uzvārds).

Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu noteikt termiņu – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu – valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumus apliecinošus dokumentus iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese